

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 255. SZÁM.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 10.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 60°— K Félévre . . 340°— K
Negyedévre 170°— K Egész évre 660°— K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

Kapható az összes dohánytözsdekben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

A korona 0-47¹/₂

Budapest, november 9. A valuta-
piacon a zárlat ez volt: Napoleon
4140—80; angol font 4800—900; dollár
1235—50; francia frank 10000—9100;
márka 430—45; lira 5300—400; osztrák
korona 22—23; rubel 54 és fél—
55 és fél; lei 630—45; szokol 1230—
60; svájci frank 2250—3500; korona
dinár 1090—110; lengyel marka 32
és fél—33 és fél.

Valuták: Dollár 1230; Angol font
4700; francia frank 8850; lira 5200;
Napoleon 4150; lengyel 5 ezres 37;
ezres 35; osztrák 10 ezres 21 és egy-
negyed; lei 635; szokol 1235; marka
437; ezüst korona 42; forint 112.

Bécsi nyitásban: Magyar korona
570; Budapest 550; Berlin 2250.

Zürichi zárlat: Berlin 205; Holland
184 és fél; Newyork 533; London
2100; Páris 3870; Milánó 2230; Prága
580; Budapest 47 és fél; Zágráb 130;
Bukarest 325; Varsó 17; Bécs 19;
osztrák lebélyezett 12.

A buza ára.

A mai terménytözsde még mindig
tartózkodó volt. Nagy tételeket vá-
sároltak össze zabban, emelkedő ár-
folyamok mellett. Állítólagos állami
számlákra. A buza kissé ellanyhult.
A tengerit vásárolták.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki
2550—570; fehérmegyei és pestme-
gyei 2510—60; rozs 1725—750; zab
1700—740; tengeri 2100—2150; repce
31—32; köles 1750—850; takarmány
árpa 1775—1825; sörárpa 1900—950;
korpa 1120—150.

Vetőmagpiac: Üzlet alig volt. A
kereskedők kivitelű engedélyek remé-
nyében áruikat visszatartják. Árak
többnyire változatlanok.

Még nem állapították meg a népszavazás időpontját.

Sopron, november 9. Hivatalos
helyről közlik: Több fővárosi lap
ama közlése, amely szerint a nép-
szavazást november hó 17-én fogják
megtartani, nem felel meg a valósá-
gnak, amennyiben a népszavazás
időpontját az annak megállapítására
egyedül hivatott soproni szövetség-
közi tábornoki bizottság mindez
ideig még nem állapította meg. MTI.

Bécs, november 9. Ausztria a be-
folyástól mentes soproni népszava-
zás érdekében azt fogja követelni,
hogy a szavazási területen egyetlen
egy magyar katona se legyen. Javas-
olni fogja, hogy a paritásos helyi
örseket szervezzék meg. Követelni
fogja továbbá az agitáció teljes sza-
badságát, a választói jogosultság
legszigorubb ellenőrzését és az
Ausztriában lakó soproni illetőségű
személyeknek a választási urnához
való bebecsátását, végül kívánja,
hogy a szavazásra nagyobb számú
antant tisztet küldjenek ki. MTI.

A nagyköveti konferenciát kielégíti a magyar kormány jegyzéke.

Budapest, nov. 9. A MTI. ille-
tőkes helyről nyert értesülés alap-
ján jelenti: November 5-én, szom-
baton délután a nagykövetek pá-
risi tanácsának megbízásából az
antant főhatalmak budapesti kép-
viselői jegyzéket nyújtottak át a
magyar kormánynak, közölve, —
hogy a Habsburg-dinasztia trón-
fosztására vonatkozó magyar tör-
vényje aslat félreértésre nyújtott
alkalmat és ily viszonyok között
a kisanant leszerelése nem volna
kieszközölhető. A jegyzék rámu-
tatott annak szükségességére, —
hogy a nemzetgyűlés döntése tel-
jesen szabatos legyen és ne nyujt-
son lehetőséget arra a fellelésre,
hogy Magyarország ki akarja ma-
gát vonni a nagyhatalmak 1920.
február 4-iki és 1921 április 2-iki
teljesen világos határozatának ér-
vénye alól, amely a Habsburgokat
kizárja a magyar trón elfoglalásá-
nak jogából.

A magyar kormány a nagykö-
vetek párisi tanácsának erre a fi-
gyelmeztetésére még az nap jegy-
zékben válaszolt rámutatván arra,
hogy a magyar nemzetgyűlés ál-
tal másodszeri olvasásban már
elfogadott törvény harmadik sza-
kaszának keretén belül módja
nyílik a magyar kormánynak arra,
hogy a nagyhatalmak most kife-
jezésre juttatott kívánságának ele-
get tegyen. A törvény harmadik
szakasza utasítja ugyanis a kor-
mányt, hogy alkalmas időben a
magyar trón betöltése iránt javas-
latot tegyen. A magyar kormány
kijelenti, miszerint kötelezi ma-
gát arra, hogy a nagykövetek ta-
nácsának 1920 február 4-iki és
1921 április 3-iki határozatához,

amely a Habsburgok restauráció-
ját tiltja, alkalmazkodik és a
nagyköveti konferenciában képi-
selt hatalmak hozzájárulása nél-
kül a királyválasztás kérdésében
intézkedést nem tesz. A magyar
kormány jegyzékében ezenkívül
kifejté, hogy a törvényben bizo-
sított kezdeményezési jogának
megővése céljából törvényjavas-
latot fog a nemzetgyűlés elé ter-
jeszteni, amelyben büntető rend-
szabályokkal kíván sújtani min-
den olyan propaganda szerveke-
dést, mely a fentiekkel ellentétben
állana.

A Havas-ügyönkség mai jelen-
tése szerint a nagykövetek párisi
tanácsát a magyar kormánynak
ez a kijelentése kielégíti. A kis-
antant budapesti képviselői Bánfi
Miklós gróf külügyminiszter előtt
ugyanilyen értelmű nyilatkozatot
tettek. (MTI.)

Berlin, nov. 9. A lapok jelentik
Párisból: Itt elterjedt hírek sze-
rint a volt királvi párt, mely most
uton van Gibraltár felé, egvelőre
egy londoni bankár nyári laká-
sán helyezik el, amíg Funchalban
számára alkalmas tartózkodási
helyet találnak. A kiszemelt épü-
letek között van egy hajdani né-
met szanatórium, ezek azonban
rossz karban vannak. (MTI.)

Gráz, nov. 9. A Grazer Tages-
postnak jelentik Belgrádból: A
minisztertanács a magyarországi
helyzet tisztázására való tekintet-
tel tegnap elhatározta a behívott
tartalékosok egyrészenek leszerel-
ését. Az aktív hadsereg a hatá-
ron marad mindaddig, míg Ma-
gyarországgal a normális viszony
helyreállott. (MTI.)

Nagyatádi Szabó István tárgyal gróf Bethlen Istvánnal.

Budapest, november 9. A ma-
gyar kormány még nem kapta
meg az antant hatalmak válasz-
jegyzékét a magyar kormánynak
a detronizációs törvénnyel kap-
csolatos jegyzékére. Amíg a kül-
politikai helyzet nem tisztázódik,
a belpolitikában sem várható lé-
nyeges esemény. Az egységes párt
ügyében eddig egyáltalában nem
indultak komoly tárgyalások, —
mindössze a pártokon belül foly-
nak erre vonatkozó megbeszélések
Bethlen miniszterelnök senkivel

sem folytat ilyen irányu tárgya-
lásokat. A belpolitikát általában a
mozdulatlanság jellemzi. Ilyen
körülmények között

nagy érdeklődés kíséri még
nagyatádi Szabónak Bethlen-
nel való tárgyalását,

mely ugyan külpolitikai jellegű,
de amelyen az általános helyzet
is szóba kerül.

Az a koncepció, hogy a ke-
reszténypárt s a kisgazdapárt
ugynevezett konzervatív frak-

ciója egységes pártba olvad-
jon össze: élénk megbeszélé-
sek tárgyát képezi politikai
körökben.

A kisgazdapárton úgy gondolják,
hogy ilyen alakulásnak keresztlü-
vitele nagy nehézségbe ütköznék,
amennyiben

a két párt között erős elvi
akadályok vannak elsősorban
a tisztviselő s munkáskérdés-
ben, azonkívül az ország
pénzügyi állapotának megité-
lésében, illetve helyreállítása
kérdésében.

Hangoztatják továbbá azt is, hogy
az alkotmányos formák megalko-
tása kérdésében is ellentétek és
nézeteltérések várhatók.

Budapest, nov. 9. A keresztény-
pártban szóba került, hogy An-
drassy Gyula gróf a pártvezérsé-
get esetleg megtarthatja.

Bethlen István gróf minisz-
terelnök a késő éjjeli órákig
tárgyalt nagyatádi Szabó István-
nal s

a tárgyalások teljes sikerre
vezettek.

A megegyezés értelmében a
kisgazdapárt osztatlan egység-
gel vonul be az egységes pártba
s Bethlen nagyatádi Szabó Ist-
vánt a rekonstruált kabinetben
is megtartja. Bethlen István
grófnak a kisgazdapárt felé
való orientálódása nagy örö-
met keltett a kisgazdapártban s
az a nézet alakult ki, hogy a
miniszterelnök a keresztény
pártot azért mellőzte, mert az
utóbbi események miatt őszinte-
séget nem várhat a párttól.

A Benkő-Szmrecsányi affér.

Budapest, nov. 9. Kutkafalvy
Miklós államtitkár, a mentelmi
bizottság enőke, a Szmrecsányi—
Benkő afférban tett nyilatkozata
miatt őt ért támadásokra vonat-
kozólag kijelentette, hogy azt
mondotta, hogy Benkő közbeszó-
lása fölött Szmrecsányi jogosan
háborodott fel, mert akkor még
IV. Károly törvényes koronás ki-
rály volt. Egyébként nem ragaszkodik
a mentelmi bizottságnál el-
foglalt állásához annál is inkább,
miután annak megtartása rend-
kívüli kényelmetlenséggel jár.

Budapest, nov. 9. Benkő és
Szmrecsányi megbízottai a tár-
gyalásokat megszakították és az
ügyet az összes felvett jegyző-
könyvekkel együtt az illetékes ka-
tonai becsületügyi választmány-
hoz tették át.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök: **Magdolna** drama 5 felvonásban, A) bérlet.

Péntek: **Kis kadét**, daljáték 3 felvonásban, B) bérlet.

Szombat: **Magdolna**, dráma 5 felvonásban, C) bérlet.

Vasárnap délután: **Kis kadét**, daljáték 3 felvonásban.

Vasárnap este: **Magdolna**, dráma 5 felvonásban.

Felelőtlen elemek — a színház körül. A Csokonai színház egyik előadásán a nézőtérben ismét olyan jelenségek mutatkoztak, amelyek már a múlt szezonban is kellemetlenül érintették a komolyabb színházi közönséget. Ugy ennek, mint a színház nyugodt és produktív munkájának érdekében már nem lehet ezt szó nélkül hagyni annyival is inkább, mivel erre a prepotens, lármás fellépésre szomorú tragédiák véres árnyai rebben föl a színház körül támadt bozótból. Nem fejlődhetnek semmiképpen sem ideig a dolgok, amelyek egyébként is csak ártalmassá lehetnek a színházra és a tagokra egyaránt. A színház vezetősége igazán gavallérosan s szívesen segíti elő a színházi-etikett figyelembe vételével a színtársulat minden tagjának érvényesülését s bizik is abban, hogy azok tehetségük szerint meg is nyerik a közönség rokonszenvét: ezt a természetes igyekezetét azonban keresztezik azok a józlist sértő, erőszakos demonstrációk, amelyek megint felütötték fejüket a nézőtérben. Ezek a szó szoros értelmében diszpusztálják a közönséget s nem az egyes tagok népszerűségéhez, hanem ellenkezőleg azok lejáratásához vezetnek úgy, hogy az igazgatóság a multak tapasztalatai után már eleve kihagyhatja azokat jövőbeli terveiből. Az igazgatóság tehát semmiképpen sem örülhet ennek s a legteljesebb elfogulatlanságra és belátásra van szüksége, hogy az efféle beteges jelenségek minden odiumát elháríthassa magáról. A színház körül az atmoszféra kétségtelenül nem egészséges, mindenféle, nem tudni honnan felbukkant felelőtlen elemek hangoskodása veszi a színházat körül. Mindez nem volna baj, ha nem vonna maga után olyan súlyos következményeket, mint a multban, s ha nem vonulna be a nézőtérre is. De éppen ezért, mert ilyen veszedelmeket is rejt magában, nem lehet engedni, hogy tovább tobzódjék s hisszük, hogy meg is fogják ennek találni a megfelelő módját.

Halassy Mariska estéje. A Csokonai színház ma este feleleveníti a Magdolnát s a címszerepet Halassy Mariska játssza. Azok, akik jól ismerik a Csokonai színház régebbi életét, különösebb elismeréssel és megbecsüléssel adózhatnak Halassy Mariskának, aki ma is az, aki volt. Csak a tehetsége emelte Halassy Mariskát arra páratlan népszerűsége, amely most még melegebben veszi körül, mint bármikor. Halassy Mariska tisztán csak a tehetségével kereste az érvényesülését és az egész közönség szeretetét. És ezt meg is találta. Kedves, rokonszenves, reprezentábilis egyénisége is csak rokonszenvet és tiszteletet áraszt maga körül. Ezért van az, hogy egy-egy színházi előadást, amelyben övé a főszerep, róla neveznek el: Halassy Mariska estéjének és mindig kivételes figyelmet kelt. Bizonyára így lesz a mai is.

A Csokonai-színház jelentése. Csütörtökön A) bérletben Magdolna kerül színre. A vezető szerep Halassy Mariska, Rubinyi, Szabó Irma, Árkossy, Heltay kezében vannak.

Megindul a munka a Ref. Tanítók Országos Egyletében.

A választmány ülése. — Tisztelgő látogatás dr. Baltazár Dezső püspöknél.

Csonkamagyarország minden vidékéről mintegy harminc református tanító gyűlt össze tegnap Debreczenbe, hogy mint a Református Tanítók Országos Egyesületének választmányára, tanácskozásokat folytassanak a mintegy négyezer tagot számláló hatalmas egyesület működésének újból való megindításáról. A háborús kényszerűség ugyanis 1916-ban félbeszakította a virágzó egyesület munkáját s a viszonyok miatt lehetetlen volt az egyesület hivatalos lapja, a „Tanítók Lapja”-nak megjelentetése is.

A református egyház tanácstermében megtartott ülést Uray Gyula derecskei tanító, az egyesület elnöke, nyitotta meg lendületes beszéddel, melyben megemlékezett arról a szomorú körülményről, mely a trianoni béke következtében az egyesület tagjainak számbeli apadását eredményezte, de amely körülmény a református tanítóság megfoghatott tábort csak intenzívebb magyar kulturmunkára serkent.

A tárgyalások folyamán Vikár Kálmán fővárosi tanító javaslata alapján elhatározta a választmány, hogy kezdeményező lépéseket tesz az ország protestáns tanító egyesületeinek szövetkezésére, hogy az egyesülésben rejlő erőt fokozottabb mértékben tudja érvényesíteni.

Dobó Sándor, mint előadó, az egyesület lapjának megindításával kapcsolatos ügyekről tett jelentést, melynek kapcsán Uray Gy. Simon Károly, Dobó Sándor, Ormós Lajos, Nagy Lajos és Hartvány József tanítókból álló bizottságot küldött ki a választmány. A bizottságnak lesz feladata, hogy a lap haladéktalan megindításáról gondoskodjék, vaamint a két éven

kint tartandó országos nagygyűlés helyét és idejét megállapítsa.

A gyűlés végén indítványokat tárgyalt a választmány s elhatározta, hogy illetékes helyen lépéseket tesz abban az irányban, — hogy a földreformmal kapcsolatban felosztás alá kerülő nagy birtokokból az egyes egyházak behivatalnokai részére földet vásároljanak s ezeknek a vételárát a behivatalnokok annuitás alakjában fizethessék meg. Ilyen formában az egyházakat nem terhelné meg a vásárlás s a behivatalnokok tisztességes megélhetése is biztosítva lenne. Az eszmének jóindulatú támogatására a választmány Baltazár Dezső dr. püspököt, a tanító-kar mindig méltányoló pártfogóját kérte fel.

A délelőtti folyamán a választmány teljes számban tisztelgett Baltazár Dezső dr. püspöknél, kit Simon Károly üdvözölt, kifejezésre juttatván azt a ragaszkodást, melyet a magyar tanítóság a püspök irányában viseltetik, ki mindig lelkes apostola volt a tanítóságnak. Ha a hála nem is kötelezde bennünket — mondotta — odaköt a meggyőződés, mely az egész magyar reformátusság érdekében valónak tudja a rendületlen kitartást oldala mellett.

A püspök válaszában megköszönte a szeretet megnyilvánulását s biztosította a küldöttséget, hogy a tanítóságban mindig munkatársait tisztelte meg a hit és tudomány céljainak munkálásánál s az ide-oda hányattatások korának eltűntével közelínek látja annak az egyenlőségnek eljöttét, mely majd a szolgálmányok nagysága szerint fogja meghatározni kinek-kinek helyét a dolgozók társadalmában.

szerint ugyanis a lengyelek érdeklenséget jelentettek a Felvidékre nézve és ez a megállapodás élénk ellentétben áll a hagyományos lengyel-magyar barátsággal.

Bukik a szovjet.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Páris, november 9. Havas. A Petit Parisiennek jelentik Moszkvából: Csicserin egy intervjúban kijelentette, hogy az elháríthatatlan gazdasági nehézségek és a fenyegető összeomlás veszélye Szovjetországot arra kényszerítette, hogy határozottan a nyugati kapitalizmus felé forduljon. A szovjet politika most egyes egyedül viágazdasági érdeken, nem pedig mint azelőtt, doktrinán alapszik. Ez a politika ezután teljesen független lesz a harmadik internacionálétól és az osztályharcától. MTL.

NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK FRANK EDÉNÉL

A cseh-lengyel egyezmény.

Budapest, nov. 9. Politikai körökben nem kis meglepetéssel tárgyalják a cseh-lengyel egyezményt, amelynek éle félreismertetlenül Magyarország ellen irányul. A cseh-lengyel egyezmény

URAK FIGYELMÉBE!

Mielőtt téli ruháikat megrendelnék, tekintsek meg a **SOÓS ÉS TÁRSAI** uri divatszabó cégnél

a most érkezett dus választéku angol és más külföldi szöveteket. Pontos kiszolgálás! ooo Szolid árak! ooo Elsőrendű munka!

Piac-utca 26. (Passage) Gambrinus mellett.

KÖZGAZDASÁG

Debrecen a tőzsdén. A tőzsdeláz tagolatlanul Debreczenben is érezteti hatását. Egyre nagyobb és nagyobb érdeklődés fordul a tőzsde felé, ahol most gazdasági életünk romjain a pénz ördöge olyan pokoli játékokat űz. Beszélünk több bank-emberrel, akik azt mondották, hogy Debreczenből is egyre többen játszanak ugyan a börzén, azonban veszedelmesebb hogy ne mondjuk: nyaktörő spekulációkba nem bocsátkoznak. — Debreczen különben is agrárjellegű város s a spekuláció itt főképen búzával folyik. Ennek egyszerű a módszere: nem adják el a búzát, mert még mindig magasabb és magasabb árakat remélnék. A kereskedelem devizasükségletének kielégítésére már kénytelen igénybevenni a tőzsdét, hiszen a kereskedelem ma nem is egyéb, mint deviza-üzlet. Spekulációra azonban kevesen ragadtatják el magukat. A bankoknál úgy tudják, hogy Debreczen nem nagyon vetette rá magát az osztrák koronára sem, amelyet pedig a spekuláció máshol olyan nagy mohósággal és duzzadó reménységgel vásárolt össze. Az eddigi csalódások tehát Debreczenben nem sok embernek okoztak gondokat. Beszélnek viszont arról, hogy egyesek lengyel márkában bonyolítottak le jelentősebb üzleteket. Az értékpapír forgalom még csekélyebb s jóformán arra szorítkozik, hogy egyesek a tavasszal vállalt angazsmánjaikat eladásokkal könnyítik. — Debreczen tehát nem veti magát bele lúlságosan a tőzsde karjaiba. Nem úgy, mint Budapest, ahol már a sarki hordár is a börzén játszik.

Budapesti sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 99 sertés és 5 süldő. Érkezett 40 sertés. Eladott 30 sertés, maradvány 109 sertés és 5 süldő. Zsirsertés fiatal közép 88—92, könnyű 76—82 K. Szabadvásári maradvány 466 sertés. Érkezett 55, összesen 521. — Eladott 60, maradvány 461. — Árak: zsirsertés fiatal közép 81—100, könnyű 64—90 K.

Ló és szarvasmarha vásár. A keddi debreceni lóvásáron kicsi volt a felhajtás. A felhajtott állatok száma fele sem volt a nagyvásáron felhajtottakénak. Vevő sok, az irányzat szilárd volt. Jó loért 45—50 ezer koronát, középe-sért 20—25 ezer koronát, silány loért 5—6000 koronát adtak. — A szarvasmarhapiacra a felhajtás a kereslet is nagy volt. Árak a következők voltak: prima ökör 30—32 korona, vágómarha 24—28 korona, szopós borjú 24—30 korona. Prima tehénért 30,000 koronáig fizettek. — A közepes minőségű marha ára 14—18,000, a silány minőségű 7—8000 korona körül mozogt.

A márka zuhanásának feltartó talása. Német kormánykörökben erélyes intézkedéseket készülnék tenni a német márka árfolyama zuhanásának feltartóztatására. A közgazdasági miniszter a birodalmi ülésen bejelentette, — hogy törvényjavaslatot fog előterjeszteni a tőzsdén tultengő üzérkedések ellen.

Az „Egyetértés” kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

HIREK

Látogatás Robinson szigetén.

Gyermekkorunk legszebb emlékei közé tartozik Robinson Crusoe. Régen tudjuk, hogy ez a Robinson, bár nem ezen a néven, de élő ember volt és hogy valóban átélte a könyvben leírt kalandokat egy elhagyott szigeten. Ez a sziget a Juan Fernandez szigetcsoporthoz tartozott, amely a Csendes Óceánban fekszik és jelenleg Chile köztársaság birtoka. Erről a szigetcsoporthoz keveset tudunk, mert nem igen keresik fel a turisták. A világháború alatt azonban aktuálissá vált. A „Dresden” nevű német hadihajó ugyanis a sziget egyik kikötőjében elsüllyedt. Sok német tengerész pusztult el a hajóval együtt és ezeket Robinson szigetén temették el. Egy német újságíró, aki a nyáron Chileben tartózkodott, meglátogatta a sírjukat és kirándult Robinson szigetére. Erről az utjáról a következőket írja:

„Valparaisóban szálltam fel egy teherhajóra és onnan ötnapi utazás után érkeztem meg a kétszáz mérföldnyire fekvő szigetre.

Déltájban kötött ki a hajó a Son Juan Baptista nevű öbölben, amely a szigetcsoporthoz egyetlen kikötőhelye. Az első, ami szembe tűnik, a Yunque nevű, ezer méter magas, meredek hegy, amelynek lejtőit érdekes vegetáció takarja és amely hegy épp úgy, mint a többi, vulkánikus eredetű. A hegy két oldaláról karéjalakban futó hegycsoporthoz egy völgyet zárnak körül és itt laknak a telepések. A lakók a világ különböző tájairól vándoroltak össze és a legnagyobb egyetértésben élnek egymással. Van közöttük egy német is, egy Schiller nevű kovácmester, aki nagyon meg van elégedve a sorsával. A halászok időjévedelmét a languszt nevű nagy ráknak köszönik, amelynek nincs olója. Rengeteg mennviségben fogják a langusztot, amely Robinson szigetének közelében tenyészik és innen Valparaisoba szállítják, ahonnan a legnagyobb részét az Andes-vasuton Buenos Ayresbe viszik.

Természetesen az iránt is érdeklődtem, hogy tudnak-e a lakók Robinsonról, illetve Selkirk Sándorról, mire azt a választ kaptam, hogy a lakók kegyelettel őrzik az emléket, sőt egy magas sziklacsucson, ahonnan Robinson esztendőnkön át sóvárogva leste a hajókat, emléktáblát is állítottak neki. Egy pompás kis ponilovon fel is mentem az emléktáblához s mialatt lovacskám a legnagyobb biztonsággal poroszkált fel felé, a vadkecskék számai vad iramban menekültek előlem.

Megnéztem azt a barlangot is, amely egy ideig Robinsonnak szolgált menedékhelyül, később pedig a kalózoknak volt gyülekezési helye. A míg a sziget a spanyolok tulajdona volt, fegyvergyárművek használtak és egy hegytetőn erődöt is építettek, amelynek romjai még most is láthatók. A szigetcsoporthoz pompás és nagyon érdekes a faunája, miért is a chilei kormány a szigetcsoporthoz nemzeti parknak nyilvánította, ami azt jelenti, hogy növényzetét nem szabad bántani. Hogy a kegyeletnek is eleget tegyek, meglátogattam a Dresden matrózainak sírját, azután visszatértem a hajóra, amely langusztal megrakodva visszaindult Valparaisoba.

Novemberi szélvihar. Szerdán reggel bőséges őszi eső hullott a városra. Hideg őszi szél kísérte az idén elkésett csapadékot. Délután a légsúlymérő újra emelkedett, a hőmérő süllyedt és az északi szél estére rendkívül hevessé fajult. Zúgott, bömbölt a szél a városon keresztül. Rázta, csapkodta az ajtót, ablakot. Az ember azt hitte, hogy a háza tetjét elviszi. Nem is szívesen járkáltak az utcákon. Ezek is dide-

Egy iparostanonc halála

— Az Egyelértés tudósítójától. —

Nagy megütközést keltő bejelentést tett az ipartestület legutóbbi előljárásági ülésén Práhács József szíjgyártó-mester, a testület alelnöke. Előadta az alelnök, hogy a múlt hónap közepe táján megbetegedett egyik tanonca, akit azonnal orvoshoz küldött s a betegsegélyző pénztár utján kívánt annak rendje és módja szerint gyógykezelésbe részesíttetni. Midőn a fiatal tanonc állapota súlyosbodni kezdett, Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvossal is megvizsgálta a gyereket. A főorvos receptet irt a beteg számára, amelyet azonban a betegsegélyző pénztár, ismeretlen okokból nem készíttetett el. A gyer-

mek állapota közben válságosra fordult s a tiszti főorvos kórházba küldötte, ahol azonban nem vették fel. Mindez a huza-vona tizenegy napig tartott, miközben a gyermek állapota mindig súlyosabbá vált s október 30-án anélkül, hogy kórházi kezelésben részesülhetett volna, betegségébe belehalt. Az ipartestület előljárásága a legnagyobb felháborodással vette tudomásul az esetet és sürgős vizsgálat megindítását kérte a városi előljáráságtól annak kiderítésére, hogy a fiatal tanonc halála miatt terhel-e valakit a felelősség. Ezzel egyidejűleg az előljárás az esetről jelentést tett a népjóléti miniszternek is.

regtek, kalapjaik után kapkodtak. Háttal forogtak a csunya időnek. Csak a tanyai ember állotta az időt. Jó meleg bundában, a dupla báránnyal szipkát szemére, fülére huzta s lenézte az időt, boldogan pipált a székér derékban. — Ejjelre a szél annyira dühöngött a vidéken is, hogy a telefon és telegráf huzalokat megromogtatta és a fővárossal sem igen lehetett beszélni. Hiába, a havas Erzsébet közeledik!...

Hazatért hadifoglyok illetménye Budapestről jelentik: Ismételt tudakozások folytán felesleges utánjárások elkerülése végett a honvédelmi miniszterium hadifogly osztálya közli, hogy a leszerelt, hazatért hadifoglyoknak a hadifogság időtartamára járó illeték utólagjaikat a leszerelési igazolvány alapján csak állandó tartózkodási helyük szerinti illetékes törvényhatóságnál Budapesten a központnál, vidéken a járási népgondozóknál és kirendeltségeknél kérelmezhetik, ahol az illeték utólag kérvényük alapján folyósíthatnak.

Vigyázzunk a 10,000, 5000 és 1000 koronás bankjegyekre. Budapesti pénzügyintézetekben megállapították, hogy az új 10,000, 5000 és 1000 koronásokat hamisítják. Igen ügyes hamisításokat hoztak forgalomba.

Ahol az eső miatt elmarad a vásár Tegnap lett volna Földesen az országos vásár. Rendes körülmények között ez nagy esemény. Az idei rossz idő azonban megakadályozta. A hideg északi szél havas esőt hozott s így a vásárosok drága portékájukat kimélvén, ki sem pakoltak. Akik elmentek a vásárra, ahogy megérkeztek: bosszusan vissza is tértek.

Rákóczi várából — cseh kaszárnya. Husak cseh miniszter a Ruthénföldön tett körútja alkalmával kijelentette, hogy a munkácsi Rákóczi várat anélkül, hogy lényeges építkezésekkel változtatnának rajta, kaszárnyává fogják átalakítani. A csodálatos szépségű és történelmi vármű emléket ezáltal teljesen tönkreteszik mert az ott levő muzeális emlékeket elszállítják.

Megkezdődött a nagy szörme vásár!

U. m. bőrkabát, szörme- és gazdasz-kabát, hosszú fekete és színes téli kabát, legdivatosabb férfi, nő és gyermekruhákát **dus választékban, legolcsóbb szabott árak mellett vásárolhat**

Gerő Ernőnél Debreczen, Piac-utca 69 (Megyeházzal szemben)

Családi ház

2 rendbeli 3 szobás lakással, 3 szoba azonnali beköltözésre, eladó.

Dezső László irodája, Maróthy György-utca 19. szám.

Saját készítésű

FEHÉRNEMUEK

ITA, PICHLER ÉS VELOUR

kalapok.

Divatkalapok 425 kor.

Herman és Friedman

Piac-u. 10., Blikával szemben.

Női kabátra Velour

minden színben, bunda-huzat, téli kabát, öltöny szövet nagy választékban kaphat, dacára az áremelkedésnek igen jutányosan:

Fischer Adolf és Fia cégnél, Piac-utca 61. szám.

Kérje mindenütt a

„KORONA” Közép-kenyeret

Ennél jobbat még nem evett!

Győződjön meg!!

Brilliansért! Aranyért! a legmagasabb árt fizetem.

GRITSCH ékszerkereskedő, Verbóczy-utca 2. (Iparkamara.)

Elhunyt timármester. Özvegy Pető Gáborné Csányi Juliánna és Tamás Jánosné Csányi Mária férjével mint nagynénjei, úgy a maguk és gyermekeik, valamint a kiterjedt rokonság nevében is őszinte részvétellel tudatják szeretett öccsük, illetve rokonunk Pető Ferenc timár mester életének 49. évében, 40 napi súlyos szenvedés után folyó hó 9-én történt elhunytát. A megboldogult földi részeit folyó november hó 10-én, csütörtökön délután 3 órakor temetik a Teleki-utca 26. számú gyászházról, a Kosuth-utcai templomban tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőbe. Debreczen, 1921 november hó 9-én. Legyen csendes siri álma! A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6. szám, rendezi.

Ügyvédi hír. Daróczi József nyug. kir. törvényszéki bíró ügyvédi irodáját Debreczenben, Szent-Anna-utca 18. szám alatt megnyitotta.

Tíz korona egy tojás. Drága a tojás! A tojás is lépést akar tartani a többi áruk áraival s az utóbbi napokban 8 koronáról 10 koronára emelkedett. A tyukok pedig sztrájkba léptek. Ezután már nem tojnak. A telet átpihenik és csak a nagyon jól táplált jól teletetett tyúk tojik 3-4 napban egyet-egyet. A többi csak február végén, március elején kezdi el a tojást. Ahol pedig van egy kis megspórolt tojás, az sem kerül a piacra. A gazdaszöny előrelátó, megtartja télire. Másfelől nem is szereti piacra vinni, mert ott rendesen illetéktelen beavatkozásokkal molesztálják. Ma sem volt a piacon tojás, csupán egy kofanál találtunk a sátorban vagy 20 darabot.

A járványkórház vezetői. A járványkórház vezetőiül dr. Hutiray József és dr. Pauchly Géza orvosokat nevezték ki.

Felhívom azokat a menekült egyetemi, gazdasági akadémiai hallgatókat és tanítóképzőintézeti növendékeket, akik tanulmányi segítyt kértek, hogy ma, csütörtökön délután négy órakor a kirendeltség hivatalában személyesen megjelenni szíveskedjenek. — Menekültügyi kirendeltség.

Ruhasegély. A városi kerülők és béresek ruhát kértek a várostól. Minthogy azonban a város nem tud ruhát adni, ezért 1921. évre 4000 korona ruhasegélyt ad nekik.

Luz. Tegnap délután kigyuladt özv. Faragó Andrásné Arany János-utca 44. számú házában, az udvaron hátul fölépített faskamara. A nyomban értesített tűzoltók négy perc alatt megjelentek a tüznél, azt Bíró segédtiszt vezetése alatt tíz perc alatt lokalizálták s eloltották. A faskamara legnagyobb része leégett. A tüzet az okozta, hogy a faskamarában levő személtartóba hamut öntöttek ki, a hamuban parázs volt s ettől a faskamara deszkafala, majd tetőzete kigyuladt.

Debreczen város alkalmazottai szövetkezeténél, Városháza földszint, a szövetkezeti tagok káposztát kaphatnak kedvezményes árban.

A Közhasznú munkáskert Egyesület közhírré teszi, hogy a Pécsi-utcon fekvő Gazdasági iskola mellett, továbbá a Kanaán földek befizetése e hó 13-áig bezárólag tart.

Legszebben alakított női- és férfikalapok 3 nap alatt csakis a Kalapüzemből kerülnek ki. — Piac-utca 9. szám.

Sodrony-ágybetétek! Békebeli legjobb minőséget készít és javít: Neumann, Péterfia-u. 19.

Üvegpenz Csehországban. A cseh kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a drága fém és a nem tartós papír helyett fehér és sárga tejuvegből készített két és tíz filléres pénzdarabokat.

A Debreczeni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete értesíti tagjait, hogy Apolló, Uránia, Uranus és Vigszínház mozgók vezetőségével oly irányú megállapodást kötött, miszerint tagjainak nevezett mozgósínházak látogatásánál 25 százalékos árkedvezményt nyújthat. A Csokonai színház tagjainak 10 százalékos árkedvezményt nyújt az esti 7 órai pénztárnál. Kedvezményes jegy-utalványok Hornung János titkárnál (Kontsek Kornél cég) válthatók.

Akik örülnek az adónak. Melbourneból írja a Times egyik ausztráliai levelezője, hogy a nem rég még emberi hussal táplálkozó pápuák anyira művelődtek, hogy sértődötten követelik az ausztráliai kormánytól, hogy tőlük is szedjen adót, mint a fehér emberektől. A pápuák ugyanis lealázó céltatot látnak abban, hogy eddig az adókiadásból kihagyták őket. Az ausztráliai kormány erre kivette rájuk az adót, melyet vagy természetben, vagy munka formájában fognak leróni. Csak meg ne egyék az adóvégrehajtó urat!

Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royalban, a gazdálkodó ifjak táncanfolyama (kizárólag polgárcsaládok részére) e héten megkezdődött. Beiratások még elfogadhatók. Különórák a nap bármely szakában.

Nősülnek a párisi agglagények. A párisi agglagények mostanában valahogy szivesebben nősülnek, mint azelőtt, illetve szivesebben házasodnak, mert előszeretettel olyan hölgyeket vesznek feleségül, kiknek vagy házuk van, vagy legalább is „csinosan berendezett lakásuk”. Az egész világon kevés a lakás és Párisban szintén érezhető a lakásínség, ez kergeti az agglagényeket a házasság révébe. Annyi tény, hogy a hadi özvegy, ha elég csinos és fiatal, sokkal inkább talál férjet, mint akár a leggazdagabb hozománytal rendelkező ifjú leány és a rejlély megoldása abban keresendő, hogy a hadi özvegynek szépen berendezett lakása van, ami a mai lakás szűk világban nagy szó. A párisi házasságközvetítő irodák szerint a szülők leginkább orvost, tanárt vagy kereskedőt keresnek férjhezadó hajadonai számára, a leányok pedig többnyire „művészekhez” szeretnének férjhez menni. Az már nagyon mindegy nekik hogy milyen művész, csak az legyen. Nagyon sok a meggazdagodott francia földműves, aki most családostul városba költözött és miután ismerettségük nincsen, gyakran a házasságközvetítő közbenjárását veszi igénybe. A házasságok, mondották, az égben köttetnek, úgy látszik azonban, hogy a francia fővárosban a házasságközvetítési irodák helyettesítik az eget.

A Magyar Köztisztviselők Fogasztási Szövetkezete közleményei: Tisztelt tagjainkat, kik a kedvezményes túzifa utalványait még ki nem váltották, újlag felkérjük ennek eszközésére. Fautalványok kiosztása Pénzügyi palota földszint 13. számú szobában; akiknek pedig az utalványa kézben van, túzifa illetőségüket haladéktalanul szállíttassák el a H. V. telepén (Késes-utca végén) levő faterlepünkről. — Ugyancsak felkérjük a t. tagjainkat, kiknek cipőtalp utalványa van, hogy a talpot kor. 40.— befizetése ellenében Városcsúti kedvezményes elosztó helyükön minél előbb váltsák ki, — megjegyezzük, hogy akinek utalványa nincs, az sem utalványt, sem talpot nem igényelhet, mert az eziránti igényt június hó 25-éig be kellett jelenteni.

A városi tisztviselők fizetésének rendezése.

Az eddig volt méltánytalan és igazságtalan elbánás megszüntetését kéri.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az Egyetértés nem először foglalkozik azzal a mozgalommal és hivatalos tárgyaásokkal, amelyek arra vonatkoznak, hogy a városi tisztviselők türelmetlen, nehéz helyzetén a közgyűlés segítsen. Az ügygel az egész tanács, de különösen Vass Károly dr. tb. tanácsnok, Vársary István dr. tanácsnok, Ary Lajos tb. főszámvevő és Kondor Kálmán főszámvevő foglalkoznak.

Vass Károly dr. tb. tanácsnoknak Ary Lajos tb. főszámvevővel együtt kidolgozott javaslata van, amely a tisztviselők ez évre vonatkozóan történő azonnali segítségére vonatkozik s amellyel más alkalommal foglalkozunk s amelyet minden valószínűség szerint rövidesen a közgyűlés meg is valószínűsít.

Az általános helyzetre vonatkozóan Vársary István dr. tanácsnok készített egy terjedelmes, a tisztviselők helyzetére, az eddigi elbánás helytelenségére részletesen rámutató, szakszerűségében kiválóan értékes laboratóriumot, — amely az összes idevonatkozó törvények és rendeletek feltárásával egyenként mutat rá a városi tisztviselőket ért sérelmekre.

Gondolatmenete a fejtegetésnek az, hogy már az általános osztályba sorozás nem volt igazságos, mert nemcsak az egyes városok viszonyai közt vannak lényeges különbségek, hanem a városi és állami tisztviselők feladat- és munkakörében is nagy különbségek mutatkoznak. Mások a viszonyai például Baja, Pancsova városoknak, mint Szeged, Debreczen városoknak. Másrészt az állami tisztviselők mindenkor csak adminisztrálnak, addig a városok tisztviselői igen sok állami feladat elvégzése mellett a város közigazgatását is ellájtják és még emellett jelentős és sokoldalú gazdasági tevékenységet fejtenek ki: vállalatokat, üzemeket, intézményeket vezetnek és igazgatnak.

Mindezek dacára az 1918 óta keletkezett törvények és rendeletek szigorúan az osztályba szorítja a városi tisztviselőket s nem enged meg, hogy a városi tisztviselő nagyobb végösszegű javadalmazásban részesüljön, mint az ugyanazon osztályban levő állami tisztviselő, pedig a városi tisztviselőkre nézve még az a hátrány is fennáll, hogy *míg az állami tisztviselő a legmagasabb fizetési osztályt is elérheti, a városi tisztviselőnek a VII. fizetési osztálynál meg kell állania, illetve egy fizetési osztályban kell maradnia mindvégig.*

Olajmalom

Mindennemű

olajos magvat

Igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogad a

Hajdumegyei Vasöntöde és gépolajmalom

Ujvárosi-ut. Telefon 14-01

Az állam az 1912. évi törvényben de facto elismerte, hogy a városi tisztviselőkről neki is gondoskodnia kell, ama terhekkel fogva, amelyeket igen nagy mértékben a városokra hárított át. Mégis az utóbbi rendeletekben és törvényalkotásokban ettől az elvtől eltértek s igen nagy részét a javadalmi terheknek a városi pénztárra hárították.

A most követett elbánás a városi tisztviselők fizetésére, segélyezésére rendkívül sérelmes hatást gyakorol és e sérelem kiküszöbölését követelik most a városi tisztviselők.

A hatalmas okfejtéssel készült elaboratumban, amely a tanácshoz van címezve s a közgyűlés elé kerül, végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő Vársary István dr. tanácsnok:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a városi tisztviselőkkel szemben méltánytalanok és igazságtalanok s a város lakosságát illetően az arányos teherviselés elvével ellenkezőnek tartja, hogy az állam terhére engedélyezett különböző elnevezéssel bíró segélyeknek a városi tisztviselők javára leendő folyósításánál ezek összegének csökkentése s így az állam javára számításba vétetnek azon illetmény többletek, amelyeket a városok törvényben biztosított joguk alapján engedélyezett tisztviselői segélyösszeg a városi tisztviselők részére teljes egészében folyósították, tekintet nélkül arra, hogy a városok tisztviselőik részére törvényes joguk alapján bármilyen címen illetmény-többletet engedélyeztek. — Kívánja, hogy az ezzel ellentétes rendelkezések megváltoztassanak.

Ha ezek után is az egyenlő elbánás elvének nyilvános sérelmére az állam terhére megállapított segélyösszegek a városi tisztviselők részére még sem folyósíttatnának, azok a város pénztára javára folyósíttassanak.

Kívánja a közgyűlés, hogy a nagyobb törvényhatósági jogú városok tisztviselői az V—XI., a nagyobb rendezett tanácsú városok tisztviselői a VI—XI. fizetési osztályba soroztassanak be, fenmaradván egyébként a városoknak az illetmények magasabb összegben megállapítására vonatkozó joga. A közgyűlés e határozatát feliratban küldje meg a kormánynak, a belügyminiszternek, a törvényhozásnak, kérje megfelelő intézkedésüket, közölje továbbá a Magyar Városok Országos Kongresszusával s az összes magyar városokkal, hogy hasonlóképpen állást foglaljanak.

Dollárt

és másidegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelőszörágában veszek

Simon György

Debreczen, Kossuth-utca 11.

Fejszével agyonverte házastársát. Keckemétről jelentik: Szombaton délután egy 11 éves kislány jelent meg a rendőrségen és keserves sirással panaszoalta el, hogy amint iskolából hazatért szüleinek Felsőszéktó 3. sz. alatti lakására, borzalmas látvány tárult szeméi elé. Atyja holtan a mestergerendán egy kötéllel függött, — anyja pedig a fején ütött sebekkel és véres arccal eszméletlenül feküdt az ágyon. A nyomozás csakhamar fényt derített a borzalmas családi dráma részleteire. Toldi Károly 64 éves napszámos vad-házasságban élt özv. Kovács Péterné szül. Molnár Magdolna 38 éves asszonnyal. Az utóbbi időben napirenden volt közöttük az öszszetűzés. E miatt özv. Kovács Péterné el akarta hagyni Toldi Károlyt, aki a kihallgatott tanúk vallomása szerint többször hangoztatta, hogy ha az asszony elhagyja, akkor megöli és ő is öngyilkos lesz. A nyomozás megállapította, hogy a végzetes jelenet előtt heves küzdelem folyt az asszony és a brutális férfi között, — mert a butorokat szanaszét hányva találták. Az asszony fején és álla alatt baltától eredő súlyos sebbel eszméletlen állapotban feküdt. Beszállították a városi kórházba, ahol még mindig eszreletlenül fekszik. Felépüléséhez egyáltalában nincs remény.

Női és leányka felöltők már 1500 koronától feljebb, továbbá ruhák, kosztümök, bluzok nagy választékban FRANK SANDOR nőidivat cégnél, Piac-utca 42., Panonia-szálló alatt.

Férfi és fiu téli sapkák nagy választékban érkeztek Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Tanulóknak négy középiskolát végzett jó házból való intelligens fiút fizetéssel felveszünk: „Méliusz” könyvkereskedés Ferenc József-ut 26. szám.

Selymek, szövetek, velaur chiffonok, bársonyok nagy választékban FRANK SANDOR nőidivat cégnél, Piac-utca 42., Pannonia-szálló alatt.

Iroda-áthelyezés. Tisztelettel hozzuk t. üzletfeleink b. tudomására, hogy irodánkat és pincénket Hatvan-utca 37. sz. alá helyeztük át.

Friodländler Testvérek borsnyakereskedők. Telefon 10—34.

A szolnoki Tisza-híd vasszerkezetének helyreállítása.

A szolnoki Tiszahíd megújított vasszerkezetének behuzásával kapcsolatos műveletek miatt november hó 17-ikén az 1701. gyorsvonat Nyiregyháza—Budapest, továbbá az 1711. és 1712. vonat Budapest Debreczen—Szerencs között nem közlekedik.

Az 1701. gyorsvonat helyett ugyancsak november 15-ikén Debreczenből Szerencs Miskolcra az egy külön gyorsvonat fog Budapest nyugatiig közlekedni. Indul Debreczenből 8 óra 17 és Budapestre érkezik 16 óra 40 perckor.

Ezen külön gyorsvonatot a tényleges kilométer távolságnak megfelelő gyorsvonatu menetjegy ellenében bárki igénybe veheti.

Tilos a kocsik tetején, lépcsőjén utazni.

A személybiztonság megóvása s a vasuti kocsikon okozható rongálások elkerülése érdekében az utasnak menetközben csak a személyszállításra rendelt kocsik belső helyét foglalnia. Tilos tehát a kocsik tetején, lépcsőin, hágesőin, összekötő hidjain és a nyílt kocsiközökben az utazás és a tartózkodás, nemkülönben tilos a kocsik ablakain keresztül való be- vagy kiszállás is.

Ezen tilalmak megszegése esetében az az utas, aki a kocsik tetején utazik vagy tartózkodik az általa okozott kárt és ha kár nem okoztatott is, legalább az alábbi IV. végrehajtása határozmányban említett, II. függelékben 39. tétel alatt megállapított 150 koronát tevő illetéket tartozik megfizetni; az az utas pedig, aki menetközben a kocsik lépcsőjén, hágesőjén, összekötő hidján vagy a nyílt kocsiközökben utazik vagy tartózkodik, vagy a kocsikablakon keresztül száll be, vagy ki az általa okozott kárt, de ha kár nem okoztatott is, legalább az előbb említett II. függelék 40. tétele alatt megállapított 50 korona illetéket köteles megfizetni.

IPAROSOK ÜGYEI

Az Iparosház ügye. Debrecen város 1912-ben a tulajdonjog fenntartásával az Ipartestületnek használatra adta a Szappanos-utca 25. szám alatti házat és telket, hol jelenleg az Iparos-szálló van, az építendő Iparosház céljára. — A testület birtokba is vette a házat és telket, de közben arról is értesült, hogy a város a telek egy részét Katona Józsefnek használatra adta, sőt annak egy részét el is cserélte egy másik telekkel. Az Ipartestület eljárásága most kifogást emelt a város eljárása ellen s követeli, hogy a telek használati jogában ne korlátoztassék. Ilyen értelemben megkeresi a tanácsot s beadványában hangsúlyozza, hogy az eljárást különösen most tartja rendkívül sérelmesnek, amikor a testület a legkomolyabban foglalkozik az Iparosház közeli felépítésének kérdésével.

Visszaélések a vásárokon. A debreceni kereskedelmi és iparkamara már több ízben értesült arról, hogy a vásárokon az iparosokat és kereskedőket gyakori sérelem éri annak következtében, hogy ott illetéktelen egyének árulnak, kik a szabályokat egyáltalában nem respektálják. Legutóbb a karcagi ipartestület foglalkozott ezekkel a sérelmekkel s azoknak megszüntetéséről olyképen gondoskodott, hogy az ellenőrző hatóságot ott megbízott utján támogatta az ellenőrzés munkájában. A karcagiak példájára most úgy határozott a debreceni ipartestület eljárásága is, hogy miután itt is gyakoriak a hasonló visszaélések, érintkezésbe lép a városi elöljárósággal s ha a tárgyalások kedvező befejezést nyernek, gondoskodik az ellenőrző munkában való részvétel céljaira megfelelő megbízottak kiküldéséről.

Lord Newton Magyarországért.

London, nov. 9. A felsőházban Lord Newton kifejtette, hogy Középeurópa mostani zűlélt állapota annak a békének tulajdonítható, amelyet az anant hatalmak Ausztriával és Magyarországgal kötöttek. — Mindaddig, amíg a nagyhatal-

mak nem teszik jóvá azokat a végzetes tévedéseket, amelyeket a békeszerződések feltételeinek megsabálásánál elkövettek, — Európának ezen részében nem fognak helyreállani az egészséges gazdasági viszonyok. (MTL.)

A cipész szakosztály 10-ikén este hét órakor gyűlést tart. Felhívok minden cipésmestert, a tárgy fontosságára való tekintettel okvetlen jelenjenek meg. — Barna, sz. o. elnök.

VILLAMOS csengőket, Telefonokat minden rendszerűt készit, javit és szállit legolcsóbb napi áron FÖLTVÁRI Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A debreceni református kollégium Igazgató Tanácsa szerdán délelőtt gyűlést tartott dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Degenfeld József főgondnok elnökelete alatt. A főgondnok kegyeletes szavakkal emlékezett meg a tegnapelőtt elhunyt Futó Zoltán esperesről, akinek emlékét jegyzőkönyvileg megörökítették. A lelkészkepzőintézetben megüresedett tanári állásra Csikesz Sándor kisvácsányi-osztrói lelkész meghívását elhatározták. Hálás köszönetet mondott az igazgatótanács mindazoknak, akik a kollégium felségeléséhez adományokkal járultak. A kollégiumi levéltárnokságra Kiss Ferenc gimnáziumi tanárt választották meg. A lelkészkepzőintézetre, könyvtárra, internátusra, konviktsra, gimnáziumra és tanítóképző intézetre vonatkozó többrendbeli határozat kimondása után a gyűlés délután egy órakor ért véget.

Futó Zoltán esperes temetése. A hirtelen halállal elhunyt Futó Zoltán békésbányai esperes temetése holnap lesz a szentesi ref.

Közszállítási, reverenda-, Intézeti és libéria posztók
nagy választékban

Billiard-, autó-, kocsik-ésszines posztók, valamint struxok
különlegességei

Bielitzi, ZIPSERI posztók lerakata.
EKKER JÓZSEF
posztónagykereskedő
Budapest, VI., Anker-köz 1. szám.
Telefon: 39-71.

Saját pénzének ellensége,
ha cipővásárlásnál a Bika melletti cipőnagyáruházat fel nem keresi.

Aralnk a következők:
Női magasszárú sárga bag. K 1650
Női magasszárú fek. bagaria K 1350
Női magasszárú fek. schevro K 1400
Női strapa box, füzös K 1000 és felj.
Férfi box, erős cipő K 1100 és 1250
Férfi francia, körül stufolt K 1400

Azonkívül nagy választék gyermek, leány- és fiu cipőkben, ugyszintén női- és férfi comode cipőkben legolcsóbb árak, szolid kiszolgálás.

GLÜCK SÁNDOR
cipőnagyáruház Debreczen,
Plac utca 9. sz., a Bika melletti.

templomból. A gyászszertartás végzésére Baltazár Dezső dr. püspök Futó András titkár kíséretében tegnap utazott el Szentesre.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadásai nov. 10-én csütörtökön megkezdődnek. A megnyitó előadásokat dr. Tankó Béla (Dante) és dr. R. Kiss István (E-délyi fejedelemség) tartják fél 6, illetőleg fél 7 órakor. Vasárnap 11 órakor dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár a magyar műveltség ősi elemeiről ad elő. A közölt program három új előadással gazdagodott, amelyeket az újonnan megnyitott orvosi kar professzorai fognak tartani: Dec. 6-án fél 6-kor: dr. Huzella Tivadar: A légszennyezés betegségei. — Dec. 9-én fél 6-kor: dr. Máday István tanársegéd: Abnormis gyermekéről. — Dec. 13-án fél 6-kor: dr. Verzar Frigyes: A rádium hatása az élő szervezetekre.

SPORT

Összeállították a válogatott csapatot.

Az utolsó órában, tegnap este állította össze a kerületi kapitány a Pécsre menő válogatott csapatot. A válogatásnál nagy nehézségekkel kellett megküzdeni, mert standardválogatottak nem tudnak elmenni a négy napos pécsi utra és így például kimaradt a csapatból Megyery II.; Örkényi; Deutsch és Fábry is. Hosszas tárgyalások előzték meg a válogatást, míg végre Nuszbaum Jenő, a kerületi kapitány helyettese a következő csapatot állította össze:

Mielőtt butorát beszerezné!
szilveszterkedjék megnézni
Bálint Sándor
olcsó butoraktárát Kossuth-utca 5. szám. Gambrius átjáró alatt.

Brilliánsat, aranyat, ezüstöt
legmagasabb napi áron veszek
Blattner Béla óras és ékszerész,
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

CIPÉSZMESTEREK
olcsó és megbízható bevásárlási forrása
LUSZTIG SÁNDOR
bőrkereskedő és cipőszaroggyára
Budapest, VIII., Stáhlly-u. 5. sz.
Telefon József 5-36.
(Rókus kórház mellett)
Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek! oo

Szabó József (DTE), Albisy József (DEAC); Fried Ármán (KASE); Sipos Ferenc (DKASE); Poroszlay László (DEAC); Nagy Bálint (DEAC); Bartha Pál (DTE); Szolárszky Béla (DVSC); Vampetich István (DVSC); Kalmár János (DEAC); Poloneczky II. vagy Mertin.

Tartalékok: Afföldy; Baik; Rottmann.

A válogatott csapatot a körülményekhez képest jónak tartjuk és ha a hosszú utazás nem nagyon törli össze a játékosokat, úgy elég jó eredményre számíthatunk.

*

A kerületi kapitány ezúton kéri fel a Pécsre menő játékosokat, hogy ma este 8 órakor az utazás megbeszélése végett a Hungária kávéházban feltétlen jelenjenek meg.

Svédék—vidéki válogatott 6 : 2 (2 : 1). Budapest, november 9. Nagy érdeklődéssel várta a budapesti sportközönség a Svédország és a Magyarország vidéki válogatottja közötti együttes mérkőzés eredményét. A mérkőzés 10,000 néző előtt folyt le, eredmény 6 : 2 (2 : 1) a svédék javára. A mérkőzés nem végződött kielégítő eredménnyel. A válogatott vidékiek a következő csapattal állottak fel: Adorján (Kaposvár); Fried (Debreczen); Prém (Szombahely); Ludvig (Pécs); Csáki (Szeged); Milosovics (Nagykanizsa); Mészáros és Holczhauer (Szombathely); Krucler (Szombathely); Csapkai (Diósgyőr); Solti (Szeged). Holczhauer mindjárt az első félidő elején olyan szerencsétlenül esett el, hogy karját törte. Helyét Zilizi (Monor) foglalta el. Az első gólt a vidékiek érték el Krucler szép lefutásából, amely azonban Adorján hibáján kívül a svédék által hamar ki lett egyenlítő sőt a félidő vége előtt már a következő gól is eljutott a magyar kapuba. A második félidőben a jól működő, nagyszerű összjátékkal dolgozó svédokkal szemben a vidéki csapat a jobb szárny kivételével teljesen összeroppant és egymásután esnek a gólok, amelyek közül négyet okvetlen ki kellett volna védenie a kapusnak. Az utolsó pillanatban Solti beadásából Krucler a vidékiek második gólját lőtte. A vidéki csapatból a három szombathelyi játékos emelkedett ki, a többi gyenge volt. A mérkőzést, amelyet Horthy Miklós kormányzó is végignézett, Bissingen hollandi bírő vezette. (MTL.)

DTE II—DVSC II. A november 1-éről elmaradt szövetségi díjmérkőzését vasárnap délelőtt 10 órakor játssza le a két csapat a Vasutas-sporttelepen, amelyre a játékosok pontosan jelenjenek meg. Bíró: Tamásy László.

DTE ifjúsági I—DKASE ifjúsági I. Ugyancsak elmaradt mérkőzést játsszik a két ifjúsági csapat vasárnap délelőtt a DKASE pályán. A mérkőzésnek az őszi forduló helyezésén döntő jelentősége van.

Elköltözik a Bikából a kerület. A Bika részvénytársaság oly horribilis fűtési hozzájárulást kért az MLSz keletmagyarországi kerületétől, amelyet a kerület sovány kasszája nem bír el és így kénytelen a Bikából kiköltözni. A kerület helyisége valószínűleg a DTE Péterfia-utcai tornacsarnokában lesz.

Felhívás. Felhívom a DEAC football szakosztályának tagjait, hogy ma, csütörtökön este 6 órakor az Egyetemi Kör helyiségében választmányi ülésen pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Felölő szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerületkönyvnyomda-vállalata.

Átmeneti keztyük
minden minőség és színben
Schön Sándornál
Debreczen, Plac-u. 14. Csapó-u. sarok

Pénzüintézetek, gyári vállalatok, iparosok és kereskedők

üzleti könyvszükségleteiket
a legelőnyösebben szerezhetik be

Posner grafikai műintézet és üzleti könyvek gyára r.-társ.

helybeli képviselőjénél, a

Méliusz könyv- és papirkereskedésben

Ferencz József-ut 26. szám. o Telefonszám 270.

Viszonteladóknek nagy árengedmény.

Eladó

esetleg kisebb tételekben is 80
darab szép, választott

mangalica malac,
melyek 80 százalék elhullás
után maradtak.

Macsi uradalom. Macs.
Debreczen mellett.

Megvételre

keresek 30-40 hold jó földet
lehetőleg tanyával és egy kis
modern 3-4 szobás, gazdálko-
dársra alkalmas beköltözhető
házat. — Értekezhetni

Eötvös utca 48. szám alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további
szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további
szög 2 kor. Vasárnapon belüli a szavak kétszeresen lesznek felszámítva.
Videokról hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető.
Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalm-
zatra van szükségük, oo
házvevők,
vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy ér-
nek el, ha megfigyelik az

„EGYETERTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott minden
megtalálják, amire szükségük van.

Ajánlat

Pállinkalózó üstök

mosóüstök beszerzhe-
tők Mándoki rézműves-
nél, Arany János-u. 13.
Ócska vöröszet veszek
4048

**1922. évre szóló
naplók**

könyvalakban, nagy
választékban már
kaphatók a

Méliusz
könyv kereskedésben

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Stei-
ner Mihály, Hatvan-u.
2. sz. I. emelet. 4285

Perzsiából,
Trebisből érkeztem és
elfogadok házaknál
perzsa szőnyegeket ja-
vitani. Wachman Se-
ferian, Frohner-szálloda
4622

Fémöntőde

Bronz, réz, alumí-
num, ezink stb.
öntését vállalom

Pauló Ferencz
Zápolya-utca 13.

Ugyanilyen hulla-
dékokat legmag-
sabb áron veszek.
Telefonszám 430.

Lakásesere.

Elcserelném Hajduszo-
boszlón levő keltő
szoba, előszoba, konyha
kamarás és gazdasági
melléképületekkel bíró
lakásom helyben két-
háromszobás lakásért.
Cím Köpési, rendőrka-
pitanyság, H.-szoboszló
4585

Káposztát

az előjegyzettek elvi-
hetik a Bika elöl. 4602

Sütőde
kiadó, Czegléd-u. 18.
Értekezni háztulajdo-
nosnál. 4616

Tüzifa

száraz, felaprítva, ház-
hoz szállítva, legolcsóbb
napj árban Schwartz
lakerekedőnél, Agárdi-
utca 6. Telefon 12-04
4610

„Bélyegothon“

Füvészkert-u. 14. az
emeleten. Külföldi bé-
lyegekből dus választék.
4471

Irógép szallagok

a legjobb minőség-
ben és különböző
méretekben, ugy-
szintén karbonpapi-
rok kaphatók a

Méliusz
könyv- és papirke-
reskedésben,
Ferenc József-ut 26.

**Kereskedők és magyar
szabók figyelmébe!!**

Szöveteket napi árnál
sokkal olcsóbban oooo

Teichmann Béla
kézműtár nagykereskedőnél
Plac-utca 83. szám.

**Az új magyar
állam jegyekhez**

való pénzalagok az
előírt nagyságok an
kaphatók a

Méliusz
könyv- és papirke-
reskedésben,
Ferenc József-ut 26.

Az Egyetértés szer-
kesztőségének és kiadó-
hivatalának a telefon-
száma 4.

Utmutató

a legújabb őszi me-
netrendek ives ki-
adása kapható a

Méliusz
könyvkereskedésben

**Korona Gőzkenyér-
gyár Ipar és Keres-
kedelmi Részv.-Társ.**

14. sz. árjegyzék.
1921. november 10.

Kilónként

Fehér kenyér 32
Közép kenyér 28
Barna kenyér 24
Zsemle-kifli 2-50
Zsemlemorzsa 40

Lerakatalnk:

Sass-utca 3-ik szám.
Szentanna-u. 49. sz.
Hatvan-utca 17. sz.
Péterfia-utca 60. sz.

Gyertyán

műhasábfá érkezett
Kemény fatelepre,
Pesti-utca 2. szám
Telefon 13-95.

Kereslet

Veszek

fehérneműeket, selj-
meket, paplanokat, gar-
niturákat, szőnyegeket,
butort. Kaiser, Plac-u.
7. sz. 4312

Könyvelő,

a magyar és német ke-
reskedelmi levelezésben
papírásban, valamint
bérletszámolásban jár-
tas, azonnalra, helyben
vagy vidéken megfelelő
állást keres. Megkere-
sések „Szorgalmas” je-
ligére a kiadóba ké-
retnek. 4582

Zongorát

bérbe keresek. Dara-
bos-utca 48. fűszer-
üzlet 4623

Széchenyi-fürdő

(volt Telegdy)

Petőfi-tér 7. szám.

a nagyalomással szemben.

Teljesen ujonnan felszerelt gőz-
és kádfürdő állandóan
nyitva, a legnagyobb
tisztaság, pontos kiszol-
gálás, elegendő fehér-
neműek, az összes he-
lyiségek fűtve vannak.

Gőzfürdő:

Hölgyeknek: szerda, péntek.
Férfiaknak: szombat, vasárnap

Kádfürdők naponta!

Köz- és magánalkalma-
zottnak kedvezmény!!

DOLLÁR szokol, lei
és mindenféle arany és
ezüst pénz
vétele és eladása

**Tőzsdei megbízások. Kül-
földi kifizetések (Devizák).**

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 8. szám
(Kenyérpiac). Telefon szám 209.
és Plac-utca 87. szám (Frohner-
szálloda). Telefon szám 407.

Ócska

vasat, rezet és min-
dennemű fémét lég-
magasabb árért ve-
szek. **Kovácsoknak**
használható becse-
rélek. Nagyobb té-
telt elszállítok. ooo

Steiner,
Eötvös-utca 110.

Kisasszony
azonnali belépésre iro-
dába felvételtük Grün-
berger és Glück fű-
szernagykereskedésben
4598

Ételmíster-jegyeimet
elvesztettem, becüle-
tes megtalálót kérem
Csillag-utca 47. alá jut-
tatni. Tóth Bálint. —
4620

Segéd,
fűszer engross-üzletben
gyakorlattal bíró, fel-
vétetik Ullman cég-
nél. 4619

Ügyes
varróleány, ki üzleti
varrásban jártas, fel-
vétetik. — Népáruház,
Plac-utca 19. 4618

Magas
fizetéssel felveszek ön-
álló segédet női varro-
dába. Geigerné, Szé-
chenyi-u. 23. 4615

Segéd,
posztó és szövetszak-
mából, esetleg rőfős,
azonnali belépésre ke-
restetik. Róth Adolf,
Plac-utca 77. 4614

Butorozott
szobát keresek azon-
nalra, esetleg egy ki-
adó ágyat. Cím a ki-
adóban. 4613

Irodai
munkákban jártas tiszt-
viselő vagy tisztviselő
nő felvétetik Ullmann
cégnél. 4611

50-100 holdig
veszek feketeföld
birtokot,
esetleg bérelek.

Darabos-utca 48. sz.
fűszerüzlet.

Eladás

Stráf-koesi,

1 ló után esetleg kézi
kocsinuk is használható
olesón eladó. Czegléd-
utca 14. kapu alatt
Jobbra. 4595

Szép

világos, festett háló-
szobabutor eladó. Nyil-
utca 117. sz., II. ajtó.
4363

Eladó

új és használt butorok
szőnyegek, függönyök
vétele és eladása. Jó-
zsef király merce-utca
20 szám. 4501

40-50 darab

szerszámának is alkal-
mas akáca Debreczen-
től 15 kilométerre, a
szováti kövesut mellett
fekvő Veress József-
féle tanyán, november
13-án, délelőtt 11 óra-
kor elárvereztetik. Fel-
világosítást ad dr. Ve-
ress Géza, Városháza.
4606

Egy

jól kifejlett farkas-
kutya eladó. Csapó-u.
9. sz. 4617

Boltberendezés

eladó Simonffy-utca 16.
szám alatt. 4518

Fél olaj tengelyű

üveges hintó, alig hasz-
nált, Kőiber gyárt-
mány, eladó. Értekez-
hetni Széchenyi-utca
34. I. em. 4621

Kerékpár

alig használt, szaba-
don futó, kontra fék-
kel ellátott, eladó Ull-
mann cégnél. 4612

Eladó

180 négyszögöl házhely.
Wolafka-telepen. Érte-
kezni Arany J.-u. 24.
4577

Eladó

egy kütű Singer varró-
gép. Darabos 7. 4597

Eladó

150 hektoliter ó bor (rizling,
ezerjő, mustos fehér).
12 hektoliter sámsoni ó bor.
150 hektoliter új hordó. Vas-
tag dongáju, kézmunka. Dara-
bja 500 liter.
Továbbá kisebb-nagyobb
mennységben idei termésű kerti
és fajborok olcsó árban.

Czegléd-utca 16. szám
Radetzky.
oo Telefonszám 7-57. oo

Cserépkályhák

Timár-utca 11. sz.
Károly F. J.-ut 8.

KALAPOKBAN

legnagyobb választék

M. Nagy Mihálynál

Péterfia-utca 8-ik szám alatt,
A reform. főglmn. szemben.

Férfi és női kalap alakítások
legszebben eszközöltetnek.
Gazdász, vadász és parádés-
kocsis kalapok legnagyobb
ooooo választékban. oooooo